

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΕΙΣ ΤΑ ΕΝ ΤΩ Ν. ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΟΝΙ ΤΟΜ. ΙΓ' (1922) ΣΕΛ. 39-56.
ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ ΙΑΜΒΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Σελ. 40. 2. Φέρεται «καὶ τοῖς βλέπουσιν ἐνθεεστάτους νόας». Ἐν τῷ Θησαυρῷ τοῦ Στεφάνου Τόμ. Γ', σελ. 1084D μνημονεύεται ὁ συγκριτικὸς ἐνθεώτερος. Ὅμοια τῷ ἐνθεέστατος μνημονεύει ὁ ἀείμνηστος Κόντος ἐν τῷ Χιακῷ Μουσείῳ σελ. 47—81.

Σελ. 40. 4. Λέγεται :

Ἄντάξιόν σοι δῶρον οὐ γένοιτό σοι
οὐ χρυσοΝ ὄν· λέγουσι τοῦ Κροίσου μύθοι
οὐ χρυσοΝ ὄν κέκευθεν Πακτωλοῦ δίνη
οὐ χρυσοΝ ὄστις ἦν ἄπα ἰ τῷ Μίδα
οὐ Ταντάλου τάλαντα τοῦ παλαιάτου
οὐχοί φόροι ὄέοντες εἰς Αὔσονίους
οὐ πᾶς ὁ κόσμος· φθαρτός ἐστι καὶ ὄέων

Παρατηρητέα ἡ περίεργος ἔλξις. Ἄλλ' οὐδαμῶς τολμῶ νὰ μετατυπώσω τὸ χρυσοΝ εἰς χρυσοΣ, τοῦ ἄπανΤΑ σαφῶς μνηνύοντος ὅτι οὕτως ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ ἐγράφη. Παρακατιῶν ὁ ποιητῆς μεταβαλὼν τὴν σύνταξιν ἔγραψε κανονικῶς «οὐχοί φόροι ὄέοντες» καὶ «οὐ πᾶς ὁ κόσμος κτέ.».

Σελ. 41. 12. γρ. «ἢ κρύσταλλον θεῖς ἢ διαυγεῖς ὑέλους» ἀντὶ τοῦ κρύσταλλον (ἴδε Hercher ἐν τῇ ἐκδόσει τῶν Ἑρωτικῶν Συγγραφέων σελ. XLVI).

Ἐν σελ. 41. 21 φέρεται «ἀρμά λέλυνται καὶ σέσηπεν ὀστέα». Παρατηρητέος ὁ κατὰ μεταπλασμὸν τύπος ἀρμά ἀντὶ τοῦ ἀρμοί. Πρβ. δάκτυλα, χαλινά, φιμά, κλοιά, ὀϊστά, κτλ. (ἴδε Κόντον ἐν τῷ Ἑλληνι Φιλολόγῳ σελ. 75—87 καὶ Χατζιδάκιν ἐν τῇ Ἀθηνᾶ Τόμ. Β', σελ. 702 κ.έ.). Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος στίχος ὑπομνήσκει ἡμᾶς τὸν Ὀμηρικὸν «καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε γεῶν καὶ σπάρτα λέλυνται» (Ἰλ Β 135).

Αὐτ. στ. 23 γρ. ἴνες παρεσπάσθησαν ἀντὶ τοῦ παρε-

θησαν. Πρβ. Ἑλλην. 1911, σελ. 113, 7 «σαρκῶν καὶν διεσπάσθη φύσις».

Σελ. 42. 28 λέγεται «πλήν γὰρ οὐδεὶς ἔστιν ἔξωθεν ὄυπου». Ὁ στίχος ἔλλιπής. Ἴσως γρ. «πλήν γ' οὐδὲ εἷς ἔτ' ἔστιν ἔξωθεν ὄυπου».

Σελ. 44, 9 «ἔκκλινον ὡς πόρρωθεν τῶν Κύρου Κυρίου». Ὁ στίχος ὑπέρομετρος. Γρ. ἴσως «ἔκκλινον ὡς πόρρωθε Κύρου Κυρίου».

Σελ. 44. 13. «Μήτηρ Ἐρινὺς παῖς ἀλάστορος σπόρος». Ἐν γράμμα μεταβάλε καὶ τἀληθὲς θὰ ἔχῃς «πα Ν α λ α σ τ ο ρ ο ς σ π ὄ ρ ο ς». Οὕτως ἡ πυλωρὸς ἀποκρίνεται τῷ ἐρωτήσαντι αὐτήν. «Τίς σοι πατήρ πέφυκε, τίς μήτηρ λέγε». Συνεχίζων δ' ὁ ἐρωτῶν τὸν λόγον λέγει «Θεὸς σε μισήσει Ἐνιάγριον τέρας, κτέ.». Ὁ ἀείμνηστος Λάμπρος προστίθησι μετὰ τὸ θεός τὸν σύνδεσμον δέ, ἀλλὰ διὰ τῆς προσθήκης ταύτης ὁ στίχος καθίσταται ὑπέρομετρος. Ἀπαλλαγῶμεν τάχιστα τοῦ ἁμαρτύρου ἐν ἀγριον γράφοντες «θεός σε μισήσει ΕΝ Ἐνιάγριον τέρας, κτέ.». Παρασημειωτέον δ' ὅτι τὸ παναλάστορ φέρεται καὶ ἐν τῇ Παλατίνῃ Ἀνθολογίᾳ Θ' 269.

Αὐτ. στ. 20-21. «Ἄλλ' εἶπερ φόβητρον αὐταῖς ἀμπέλοις] ὁ Μιχαήλ, ἔφρευγον ἂν καὶ θηρία κτέ.»

Ὁ πρῶτος στίχος ἔλλιπής. Συμπλήρον «ἄλλ' εἶπερ [ἦν] φόβητρον αὐταῖς ἀμπέλοις ὁ Μιχαήλ, κτέ.»

Σελ. 46. 3 «Οὐκ εἶχε τέρπειν ψυχοπόνους ἀγγέλους». Ὁ νοῦς καὶ τὸ μέτρον ἀπαιτεῖ ψυχοπομπούς, οὐχὶ ψυχοπόνους. Οὕτως, ὡς εἶκασα, ὁ κῶδις.

Αὐτ. στ. 7 ἀπαντᾷ «[ὦ] γραμμάτων ἄπειρε, κομπάζεις μέγα]. Τί τὴν σόλοικον καὶ βεβαρβαρωμένην κτέ.». Τὸ ὦ προσέθηκεν ὁ Λάμπρος. Κάλλιον ἐρωτηματικῶς «[Τί] γραμμάτων ἄπειρε, κτέ.» «Τί τὴν σόλοικον κτέ.»

Σελ. 47, 1. Λέγεται «βαλὼν γραφαῖς ἔσωθεΝ τὴν μέθην ἴλην» Γρ. χάριν τοῦ μέτρου ἔσωθε (Ἴδε F. Kuhn ἐν Symb. a^d d o c t' r: περὶ διχο. hist pert. σελ. 133)

Αὐτ. 9 γρ. «κρυμὸς καὶ σάρκες» ἀντὶ τοῦ κρημνός.

Σελ. 48. 2 φέρεται «τριπαπποπατρόκληρον ἔλκοντα...»

Ὁ μὲν Kurtz ἐν τῇ ἐκδόσει Χριστοφόρου τοῦ Μυτιληναίου συμπληροῖ «τριπαπποπατρόκληρον ἔλκοντα [κράτος]», ὁ δὲ κ. Μεγάροδος «τριπαπποπατρόκληρον ἔλκοντα [στέφος]». Ἀμφότερα δυ-

νατά. Προβ. Γεώργ. 'Ακροπόλ. Τόμ. Β', σελ. 3, 19 Heis. «προπατορικὸν εὐτυχοῦσα τὸ κ ρ ά τ ο ς» καὶ Στιλβῆν ἐν 'Ελλην. 1911, σελ. 21, 8 «ἡ παπποπατρᾶδελφον αὐχοῦσα σ τ έ φ ο ς»..

Σελ. 49. 1 γρ. π ρ ό σ σ χ ε ς ("Ἴδε Κόντον ἐν Γ λ ω σ σ. Παρ α τ. σελ. 344).

Σελ. 50, 4. «'Εκπλήττεται νέκρωσιν ὀρῶν ξένην».

'Ο στίχος ἔλλιπής. Γρ. «ἐκπλήττεται νέκρωσιν ΕΙΣορῶν ξένην» Οὕτως, ὡς εἶκασα, καὶ ὁ κῶδιξ.

Σελ. 51, 8 φέρεται «θραύσειαν ἐχθροὺς προσβόλαις Θεοφάνους»

'Ο κ. Μενάρδος εἰσάγει τὴν λέξιν π ρ ο σ β ο λ ε ῖ ς κατὰ τὸ δ ι α β ο λ ε ῦ ς, ἀ π ο β ο λ ε ῦ ς, ἐ π ι β ο λ ε ῦ ς, κτλ. "Ἴδε 'Αθηναῖν Τόμ. ΙΘ', σελ. 518). 'Αλλ' ἴσως γραπτέον «θραύσειαν ἐχθρῶν προσβόλας Θεοφάνους».

Αὐτ. 12. 'Απαντᾷ «εὔροι κατ' αὐτῶν «Σοὺς νόας Θεοφάνης».

Παρά τοῖς θεολογοῦσι τὸ νό ε ς λαμβάνεται ἀντὶ τοῦ θ ε ῖ α ι δ υ ν ά μ ε ι ς πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν αἰσθησέων ζώντων ἡμῶν ("Ἴδε Κόντον ἐν τῷ Περιοδικῷ Συγγράμματι Σωκράτει Τόμ. Β', σελ. 23).

Σελ. 52. 3 γρ. «εὔρες συνεργούς τοί ° ; μαρτύρων στίφος» ἀντὶ τοῦ στίφος ("Ἴδε Kuhn ἐν S y m b. a d d o c t. r. π ε ρ ῖ δ ι χ ρ h i s t o r. p e r t. σελ. 94).

Αὐτ. στ. 5. «τοὺς... κατ' αὐτῶν πανσθενῶς ἐνισχύων».

Συμπλήρου «τοὺς [σοὺς] κατ' αὐτῶν ἐνισχύων».. Προβ. σελ. 50. 11 «τοὺς σοὺς ὀπλιζε, τοὺς ἐναντίους τρέπε».

Αὐτ. στ. 7 8 ἐχθροὺς νοητοὺς σὴ χεῖρ βαλλέτω

ἐχθροὺς ὄρατούς, Γαβριηλ, συγκοπτέτω

'Ο ἕβδομος στίχος ἔλλιπής. Συμπλήρου «ἐχθροὺς ὄρατούς, [Χριστέ], σὴ χεῖρ βαλλέτω».

Αὐτ. στ. 19. Φέρεται «ἐνοπλος εἰκὼν Μιχαὴλ προταγγέλου». 'Ο Λάμπρος σημειοῦται «προταγγέλου χάριν τοῦ μέτρου». 'Αλλὰ τὸ μέτρον οὐδὲν κωλύει νὰ γράψωμεν π ρ ω τ α γ γ έ λ ο υ.

Αὐτ. στ. 21. γρ. «θαρσεῖτε, πιστοί, στήτε, τὴν σωτηρίαν Χριστὸς βραβεύει» στίζων μετὰ τὸ σ τ ἦ τ ε.

Σελ. 53. 29. 'Αντὶ τοῦ παραδεδομένου «εἰς σύναπτον τάξις ἔνθα μαρτύρων» ὁ μὲν κ. Μενάρδος γράφει «δέξαι καὶ τάξον τάξις ἔνθα μαρτύρων», ἡμεῖς δὲ «σύναπτε δ' αὐτὸν τάξις».

ἐνθα μαρτύρων». Πρβ. σελ 46, 6 ἄδειν συνήφθη τοῖς χοροῖς τῶν ἀγγέλων» καὶ Χριστόφ. Μυτιλ. 68, 103 καὶ Κοσμαῖ μὲν σύναπτε Σαμφὸν τὸν μέγαν». Ἀλλὰ πιθανώτερον ὁ κ. Χατζῆς «ε ὕ θ υ ν ε δ' α ὕ τ ὄ ν κτέ.»

Σελ. 55, 3. Ἡμεῖς γράφομεν «τὰ παρ' ἑαυτοῦ παρὰ θεῖς ἐψευσμένα» ἀντὶ τοῦ προτιθεῖς.

Σελ. 56, 7 γρ. παλιμβόλου, ὡς ὁ κῶδιξ. Πρβ. Χριστόφ. Μυτιλ. 73, 4 τοῦ «παλινατρόφου καὶ παλιμβόλου βίου». (Ἴδε Κόντον ἐν Γλωσσ. Παλατ. σελ. 190).

Σελ. 57, 7 ἀπαντᾷ «ὡς ἂν φανῆ σε ζῶντα πλοῦτον ἐν βίῳ».

Ὁ κ. Μενάρδος διορθοῖ «ὡς ἂν φωνῆ σε ζῶντα πλοῦτον ἐν βίῳ». Ἴσως γραπτέον «ὡς ἂν φά ν η σε κτέ.». Εἶναι δὲ τὸ φά ν η ἀόρ. ὑποτ. τοῦ ἔφανα (Ἴδε Κόντον ἐν Ἀθηνᾶ Τόμ. ΚΓ', σ.211).

Αὐτ. στ. 15 «Τριπλοκῆς δ' ἐμοὶ στέφανον ἢ πληγὴ πλέκει».

Ἡ παραδεδομένη γραφὴ ἄγει εἰς τὸ τρίπλοκον ἢ τριπλεκές. Πρβ. Παλατ. Ἀνθολ. Θ', 390, 4 «ἀνθ' ὧν στέφην, Στέφανε. τρίπλοκον στέφος». Πρβ. «μυριόπλοκον στέφος» (Ν. Ἑλλην. Τόμ. ΙϚ', σελ. 54, 7). Ἐλέχθη δὲ καὶ τετράπλοκος καὶ οὐρανόπλοκος καὶ ἀγγελόπλοκος καὶ δακτυλόπλοκος καὶ θεόπλοκος καὶ τριχόπλοκος καὶ χρυσόπλοκος καὶ πολύπλοκος· ἔτι δὲ ἐυπλεκής—ἐϋπλοκος, ὁμοπλεκής—ὁμόπλοκος καὶ τριπλεκής—τρίπλοκος. Ἴσως ἐγράφη ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ «[Ω] τρίπλοκον δ' ἐμοὶ στέφος πληγὴ πλέκει».

Ὁ κ. Μενάρδος εὐοδοῖ τὸ κακόμετρον τοῦ στίχου γράφων «τριπλοῦν ἀντὶ τοῦ τριπλοκῆς».

Αὐτ. στ. 25. Ὁ κ. Χατζῆς ἐγράψεν ἀντὶ τοῦ «εἴωθας εὐλόγῳ πάτερ» «ε ὕ λ ὄ γ ε ι πατερ». Οὕτω καὶ ὁ κῶδιξ, ὡς ὁ Χατζῆς εἴκασεν.

Αὐτ. στ. 21 γρ. «τῶν βασιλικῶν τε θρόνων καὶ πορφύρας» ἀντὶ τοῦ «τῶν βασιλικῶν θρόνων τε καὶ πορφύρας».

ΧΑΡΙΤΩΝ Χ. ΧΑΡΙΤΩΝΙΑΔΗΣ